

Wijziging Vreemdelingen-circulaire 2000 (asielbeleid t.a.v. Liberia)

Besluit van de Minister voor Vreemdelingen-zaken en Integratie van 13 juli 2004, nummer 2004/43, houdende wijziging van de Vreemdelingen-circulaire 2000

De Minister voor Vreemdelingen-zaken en Integratie, Gelet op de Vreemdelingenwet 2000 (Staatsblad 2000, 495), het Vreemdelingenbesluit 2000 (Staatsblad 2000, 497) en het Voorschrift Vreemdelingen 2000 (Staatscourant 2001, nr. 10);

Besluit:

Artikel I

Hoofdstuk C8/Liberia Vreemdelingen-circulaire 2000 komt als volgt te luiden:

'Het asielbeleid ten aanzien van Liberia

1. Datum

Deze versie van dit hoofdstuk is vastgesteld op 13 juli 2004.

2. Achtergrond

Op 7 juni 2004 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken een ambtsbericht uitgebracht over de situatie in Liberia (kenmerk DPV/AM-8438336/04). Het ambtsbericht is vrijgegeven op 29 juni 2004.

Naar aanleiding hiervan is besloten het normale beleid te laten gelden ten aanzien van personen van Liberiaanse nationaliteit. Dit is neergelegd in een brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 29 juni 2004.

Dit hoofdstuk bevat de uitvoeringsconsequenties van het vastgestelde beleid.

3. Overgangsbeleid

Het beleid zoals weergegeven in het gelijknamige hoofdstuk van 27 januari 2004 komt te vervallen met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze versie van het hoofdstuk.

4. Algemene situatie in Liberia

Liberia is een verwoest land in opbouw. Er is een overgangsregering die op grond van het vredesakkoord van 2003 is ingesteld. De overgangsregering staat onder leiding van Gyude Bryant. De huidige politieke situatie in Liberia wordt gekenmerkt door een welwillende regeringsvoorzitter, die zich echter in een zwakke positie bevindt en daardoor afhankelijk is van de internationale gemeenschap voor het in stand houden van zijn overgangskabinet. Deze overgangsregering, gesteund door de bevolking en het maatschappelijk middenveld, wordt van binnenuit ondermijnd door de corrupte en zelfzuchtige voormalig strijdende partijen die er deel van uitmaken, en wordt daarnaast mogelijk van buitenaf bedreigd door voormalig president Taylor.

Het land is opgedeeld in vier gebieden: een gebied dat onder leiding staat van de overgangsregering en United Nations Mission in Liberia (UNMIL), een gebied van de Liberians United for Reconciliation and Democracy (LURD), een gebied van de Movement for Democracy in Liberia (MODEL) en een gedeelte dat wordt gedomineerd door troepen van de voormalige regering. Hoewel gevechten tussen de drie gewapende partijen de afgelopen maanden vrijwel zijn uitgebleven, kan de veiligheid van de Liberiaanse burgerbevolking niet worden gegarandeerd. De Liberiaanse overgangsregering kan nog geen afdoende bescherming bieden. UNMIL heeft grote vooruitgang geboekt met de stationering van soldaten buiten Monrovia en de veiligheidssituatie in de gebieden waar UNMIL aanwezig is, is aanzienlijk verbeterd ten opzichte van de situatie in 2003. Toch is UNMIL nog niet in staat burgers volledig te vrijwaren van onveiligheid en ernstige mensenrechtenschendingen door de voormalige strijdende partijen. In de relatief veilige steden is de mensenrechtensituatie beter dan in de rest van het land. Het binnenland is ontoegankelijk

en de veilige steden kunnen vanuit de binnenlanden veelal niet worden bereikt. Uit de weinige berichten die de buitenwereld vanuit het binnenland kunnen bereiken, blijkt dat oud-strijders (MODEL, LURD en troepen van de voormalige regering) zich nog steeds schuldig maken aan ernstige mensenrechtenschendingen.

Er zijn op voorhand geen personen of groepen aan te wijzen die, gezien het vorenstaande, in aanmerking komen voor prima facie vluchteling-schap. Dit heeft tot gevolg dat iedere asielzoeker zelf feiten en/of omstandigheden aannemelijk dient te maken die een geslaagd beroep op statusverlening op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a of b, Vreemdelingenwet, rechtvaardigen. Gelet op de huidige veiligheidssituatie in Liberia kan hiervan voor personen, behorend tot de hieronder uitgewerkte groeperingen, reeds sprake zijn indien slechts in gerichte mate blijkt van op de persoon gerichte daden van verdragsrechtelijke vervolging, dan wel van een reëel en persoonlijk risico om bij terugkeer te worden onderworpen aan foltering of andere onmenselijke behandelingen.

5. Groepen van personen die verhoogde aandacht vragen

5.1 Etnische groepen en minderheden
In het ambtsbericht komt naar voren dat etnische groepen en minderheden wettelijk gelijke rechten hebben met uitzondering van niet-negroïde personen. Deze personen lopen het risico te worden gediscrimineerd. De etnische groep Mandingo loopt in sommige gebieden risico op een vijandige bejegening doordat zij verdacht wordt van LURD-sympathieën en vanwege conflicten om landeigendom en andere bezittingen. Volgens de Britse hulporganisatie Oxfam bestaat er in de provincie Nimba ernstige spanningen tussen de Krahn enerzijds en de Mano en de Gio anderzijds.

Voor personen behorend tot bovengenoemde bevolkingsgroepen geldt dat zij in aanmerking kunnen komen voor een verblijfsvergunning

asiel voor bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a of b, Vreemdelingenwet 2000, indien slechts in geringe mate blijkt wordt gegeven van op de persoon gerichte daden van verdragsrechtelijke vervolging of van een reëel en persoonlijk risico om bij uitzetting te worden onderworpen aan folteringen of andere onmenselijke behandelingen, welke in verband gebracht kunnen worden met de etnische afkomst.

5.2 Personen die zich geprofileerd hebben als politiek tegenstander van het bewind

Liberia kent achttien politieke partijen. Deze waren alle betrokken bij het sluiten van het vredesakkoord op 18 augustus 2003 en mochten gezamenlijk kandidaten leveren voor de overgangsregering en voor het overgangsparlement.

Derhalve vormt het lidmaatschap van en activiteiten voor een politieke partij op zichzelf geen grond voor de verlening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd.

5.3 Journalisten

In het algemeen respecteert de overgangsregering de persvrijheid. Dit neemt niet weg dat journalisten zich in hun berichtgeving beperkt voelen door intimidatie van verschillende zijden. Uit het bovengenoemde ambtsbericht blijkt dat in dit kader met name leden van de formeel ontbonden, Taylor-gezinde Anti Terrorist Unit in Monrovia worden genoemd, maar ook leden van de andere voormalige strijdende partijen zouden als intimiderend worden ervaren. In dit verband is geen melding gemaakt van het gebruik van fysiek geweld. Ook UNMIL zou volgens één bron journalisten soms willen beïnvloeden.

Het enkele feit dat iemand journalist is, is onvoldoende reden om tot statusverlening over te gaan. Gelet op de huidige veiligheidssituatie in Liberia komt een journalist reeds in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a of b, Vreemdelingenwet, indien slechts in geringe mate blijkt wordt gegeven van op de persoon gerichte daden van verdragsrechtelijke vervolging of van een reëel en persoonlijk risico om bij uitzetting te worden onderworpen aan folteringen of andere onmenselij-

ke behandelingen, welke in verband gebracht kunnen worden met zijn activiteiten als journalist.

5.4 Vrouwen

Het normale beleid, zoals weergegeven in subparagraaf C1/3.3.2, C1/4.2.11 en C1/4.3.2, is van toepassing.

Genitale verminking is in Liberia niet bij wet verboden en komt vooral voor op het platteland. De overheid biedt geen bescherming tegen de uitvoering van genitale verminking.

Indien een vrouw nog niet besneden is en dit in haar land van herkomst niet kan ontlopen, kan sprake zijn van een reëel risico voor een schending van artikel 3 EVRM. In die situatie kan op grond van artikel 29, eerste lid, onder b, Vreemdelingenwet 2000 een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd worden verleend.

5.5 Dienstplichtigen en deserteurs

Het normale beleid, zoals weergegeven in subparagraaf C1/4.2.12 is van toepassing.

5.6 Schenders van mensenrechten

Zowel leden van het leger, de politie en de veiligheidsdiensten, als leden van rebellenmilities of aan de autoriteiten gelieerde milities hebben zich in Liberia op grote schaal schuldig gemaakt aan het schenden van mensenrechten.

Indien er aanwijzingen zijn dat artikel 1F Vluchtelingenverdrag van toepassing is, dient conform C3/10.14 contact te worden opgenomen met de unit 1F (proces Asiel).

6. Bijzondere aandachtspunten

In deze paragraaf wordt ingegaan op meer algemene omstandigheden die van belang (kunnen) zijn bij de beoordeling of de asielzoeker in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel.

6.1 Categoriele bescherming

Asielzoekers uit Liberia komen niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiel op grond van artikel 29, eerste lid, onder d, Vreemdelingenwet.

6.2 Besluitmoratorium

Ten aanzien van asielzoekers uit Liberia geldt niet langer een besluit in

de zin van artikel 43 Vreemdelingenwet.

6.3 Besluitmoratorium en ingangsdatum verblijfsvergunning

De verlening van de wettelijke beslistermijn op grond van het inmiddels verstreken besluitmoratorium heeft tot gevolg dat indien de verblijfsvergunning asiel wordt verleend, dit altijd geschiedt met een ingangsdatum die ligt na de datum van de aanvraag.

Blijkens artikel 44, derde lid van de Vreemdelingenwet wordt de verblijfsvergunning asiel in deze gevallen verleend met ingang van de datum waarop wordt ingestemd, maar uiterlijk met een ingangsdatum één jaar na de datum van de aanvraag.

6.4 Veilig land van herkomst

Liberia wordt niet beschouwd als een veilig land van herkomst.

6.5 Veilig derde land / land van eerder verblijf

Liberia wordt niet beschouwd als een veilig derde land.

6.6 Vlucht- en/of vestigingsalternatief

Gezien de algehele situatie in Liberia wordt geen vlucht- en/of vestigingsalternatief tegenovergesteld.

6.7 Traumatabeleid

Het algemene beleid, zoals weergegeven in paragraaf C1/4.4 is van toepassing.

6.8 Opvangmogelijkheden minderjarigen en bijzonderheden met betrekking tot het beleid inzake alleenstaande minderjarige vreemdelingen

Ten aanzien van alleenstaande minderjarige vreemdelingen uit Liberia kan niet op voorhand worden geconcludeerd dat adequate opvang aanwezig is. De aanwezigheid van adequate opvang dient per individueel geval te worden vastgesteld. Het algemene beleid is van toepassing. Bij de feitelijke terugkeer moet de toegang tot een concrete opvangplaats geregeld zijn, tenzij betrokkene zich zelfstandig kan handhaven.

6.9 Driejarenbeleid

Het algemene beleid, zoals weergegeven in C2/9, is van toepassing.

Voor wat betreft het driejarenbeleid dienen de volgende periodes te worden meegerekend als relevante tijd: De periodes van 10 mei 1996 tot 27

september 1996 (uitstel van vertrekbeleid) en van 27 september 1996 tot 27 maart 1998 (vvtv-beleid) dienen in voorkomende gevallen te worden meegerekend als relevant tijdsverloop.

6.10 Artikel 1F Vluchtelingenverdrag
Het gestelde in C1/5/13.3 is van toepassing. In paragraaf 5 van dit hoofdstuk is aangegeven ten aanzien van welke groepen sprake zou kunnen zijn van de bedoelde gedragingen.

6.10 Legale uitreis
Volgens artikel 13 (b) van de Liberiaanse grondwet heeft iedere Liberiaanse burger het recht om zonder voorafgaande voorwaarden Liberia binnen te komen en te verlaten op elk gewenst moment.

7. Procedurele aspecten

Het gestelde in C3/10 tot en met C3/16 is van toepassing. Het onderzoek met betrekking tot gestelde feiten dient te worden opgestart bij het Gemeenschappelijk Centrum Kennis, Advies en Ontwikkeling van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Dit is ook van toepassing indien het onderzoek wordt verricht door derden, zoals het ministerie van Buitenlandse Zaken. Een uitzondering hierop vormt het leeftijdsonderzoek in het kader van het beleid inzake alleenstaande minderjarige vreemdelingen, zie C5/24.

8. Terugkeer en uitzetting

8.1 Vertrekmoratorium
Ten aanzien van asielzoekers uit Liberia geldt niet langer een besluit in de zin van artikel 45, vierde lid, Vreemdelingenwet.

8.2 Terug- en overnameovereenkomsten
Met Liberia is geen overeenkomst gesloten met betrekking tot de terugname van eigen onderdanen.'

Artikel II

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst en treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het is geplaatst.

Rijswijk, 13 juli 2004.
De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens deze,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
P.W.A. Veld.

Toelichting bij wijziging 2004/43

Het hoofdstuk 'Het asielbeleid ten aanzien van Liberia' is opgesteld naar aanleiding van een ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken van 7 juni 2004.

Bij brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 29 juni 2004 heeft de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie besloten om op grond van dit ambtsbericht geen bijzonder beleid te laten gelden voor asielzoekers uit Liberia.

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens deze,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
P.W.A. Veld.